

U V O D

PREDMET GRAĐANSKOG PRAVA

Najopštija nauka o pravu je Teorija države i prava, jer ona izučava državu i pravo kao pojave, kao takve. Odmah do nje nalazi se Opšti dio građanskog prava, koji se bavi opštim pojmovima i zakonitostima koji se odnose na sve dijelove građanskog prava (u najširem smislu). Ti opšti pojmovi i zakonitosti upravo čine predmet Opšteg dijela, odnosno Uvoda u građansko pravo, odnosno Teorije građanskog prava. Opšti dio dakle, generalizuje suštinske pojmove i ustanove građanskog prava i istražuje veze, zakonitosti među njima. Zato je to najopštija građanskopravna nauka.

Građansko pravo izučava i uređuje subjektivna građanska prava i građanskopravne odnose, kao i položaj subjekata u tim odnosima. Otuda je očigledno da je predmet građanskog prava veoma širok i raznovrstan, pa se građanskopravne norme klasifikuju u nekoliko pravnih grana, nekoliko osnovnih cjelina. Te cjeline su: Opšti dio, Stvarno pravo, Obligaciono pravo i Neslijedno pravo.

Porodično pravo se bavi izučavanjem imovinskih i ličnih odnosa odnosno pravima i obavezama koja proizilaze iz bračne ili vanbračne veze, iz srodstva (krvnog, građanskog, tazbinskog), a izučava takođe zaštitu djece bez roditelja, starateljstvo, postupak u bračnim sporovima, sporovima iz odnosa roditelja i djece, sporovima iz oblasti izdržavanja.

Stvarno pravo ima za cilj da izuči pravne odnose na stvari kako u njihovoj statici, tako i u njihovoj dinamici kao i pravnu zaštitu tih prava. Stvarno pravo obuhvata, prije svega, svojinu kao najpotpuniju vlast na stvari i ograničena stvarna prava koja su izvedena iz svojine, kao što su službenosti, realni tereti, zaloga, pravo građana i zakonsko pravo preče kupovine. Stvarna prava djeluju prema svima, što znači da se zaštita ovih prava može uperiti protiv svakog lica koje ometa njihovo vršenje. Stvarno pravo bavi se i državnom, kao faktičkom vlašću nad stvari i njenom zaštitom kao i stvarnim pravima u subjektivnom smislu, a to su takođe absolutna prava, ali nisu stvarnopravnog karaktera.

Obligaciono pravo izučava pravni promet, odnose između povjerilaca i dužnika, dakle prenos imovinskih prava među živima. Predmet obligacije su prestacije dužnika, a one se sastoje ili u davanju ili u činjenju ili u nečinjenju ili u trpljenju. Za razliku od stvarnih prava koja imaju absolutno dejstvo, obligaciona prava imaju relativno dejstvo, jer djeluju samo među strankama. Obligaciono pravo bavi se nastankom, dejstvima i prestankom obligacija, izvorima obligacija.

Neslijedno pravo je slično obligacionom, bavi se prometom odnosno, problemima imovinskih posljedica smrti fizičkog lica. Dakle zakonskim i voljnim uređenjem odnosa za slučaj smrti osnivaoca ili drugim riječima ono izučava prenos imovinskih prava za slučaj smrti sa osnivaoca na njegove naslijednike. Tu spada univerzalna i singularna sukcesija na osnovu zakona, kao i ugovorno nasljeđivanje, zatim određenih obligacionih ugovora koji imaju i naslijedno dejstvo, naslijedničkom zajednicom i dr.

Činjenica je, dakle da predmet građanskog prava čine raznovrsni društveni odnosi. Tu se nalaze kako pravni položaji, odnosno statusi građanskopravnih subjekata, tako i raznovrsni pravni odnosi koji se uspostavljaju između tih subjekata: u prometu roba i usluga; u porodici; povodom prestanka pravnog subjektiviteta; uslijed nedopuštenog ponašanja subjekta kojim se nan

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com